A°. 1844. N°. 115.

MAANDAG DEN 23sten SEPTEMBER.

SURINAAMSCHE COURANT.

PARAMARIBO.

Officieel Gedeelte.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, den 20 September 1844.

Van wege den Gouverneur Generaal wordt hiermede bekend gemaakt, dat, ten gevolge van het daaromtrent gedaan verzoek, *Brieven van Manumissie*, zijn verleend geworden aan het Slavenkind *Carolina*, toebehoord hebbende aan de Plantagie *de Lemmert*, — en dat hetzelve voortaan heeten zal:

CAROLINA ELISABETH HAGEN.

De Gouvernements Secretaris,
G. S. DE VEER.

Militair Bureau.

Den 19 September 1844.

Door den Gouverneur Generaal, is bij Order van heden, No. 186, aan den Heer J. H REIJEG, op deszelfs verzoek, *eervol* ontslag verleend uit zijne betrekking van *Eersten Luitenant* bij de Schutterij.

De Kapitein Adjudant,
R. H. ESSER.

(21650) Aan het Departement der *Onbeheerde Boedels*, zijn gedevolveerd, de navolgende Boedels, als:

Van DUGOLD CAMERON, den 27sten Augustus 1844; JOHANNIS CORNELIS STOLKERT, den 4den September 1844, HUGO MATTES, den 5den dito en H A. SAMSON, (overleden den 3den Augustus 1843) den 6den dito.

En worden mitsdien bij deze alle Crediteuren en Debiteuren derzelve opgeroepen ten einde en op pœne als bij art. 14 en 16 van het Reglement voor opgemelde Administratie is bepaald.

Paramaribo, den 21 September 1844.

De fungerende Curators en Weesmeesters,
J. O N. ENGELBRECHT.
CHs. LIONARONS.

Tweede Advertentie.

In-Officieel Gedeelte.

PRIJZEN VAN PRODUCTEN.

Bij inschrijving zijn verkocht:

Op den 19den dezer, 30 vaten Suiker, van Plantaadje *Zoelen*, a $7\frac{91}{100}$ cts.

Den 20sten, 8 balen Cacao, van Plant. *Friderici'sgift*, a 17 cts.

Bij Executie:

Van Plantaadje *de Goede Hoop*, aankomende F. W. Werlé, 3 balen heele Koffij a 26 cts., 1 baal gebroken dito, a 14 cts. en baal zwarte dito, a 5 cts.

Schepen in Lading.

NAAR AMSTERDAM:

Het Schip Harmonie, Kapt C. A. Schönbeck. Adres bij J. F. Favereij.— *Is voorzien van eene Polis van Assurantie.*

Het Schip Triton, Kapt. J. J. Kiers.— Adres bij J. Gisius.

Het Schip Vriesland. Kapt. J. C. van der Veer.—Adres bij J. Gisius.

Het Schip Concordia, Kapt. B. J. Wijgers. Adres bij J L. Gellée

Het Schip Maria Elisabeth, Kapt. H. C Wriborg. — Adres bij C. J. Leijsner.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

GROOT-BRITTANNIE.

LONDEN, 6 *Julij.*

Het artikel in den Franschen *Moniteur*, dat als eene inleiding moet strekken tot eene aanvrage van dotatien voor jongere Fransche Prinsen, is hier niet onopgemerkt gebleven. De *Times* beschouwt dit stuk als hoogst onstaatkundig. Een onzer beste schrijvers heeft laatstelijk Lodewijk-Philips bij Ulysses vergeleken; genoemd blad zegt, dat die vergelijking in vele opzigten waar is, maar dat men nu ook niet verwacht had, dat die vorst de rol van Belisarius zou hebben op zich genomen De *Times* herinnert zich de groote belangen, die hierbij op het spel staan, het gewigt voor Europa van het behoud der tegenwoordige Fransche monarchie, en daarom kan het blad niet onverschillig zijn nopens het stuk. dat Frankrijk met verbazing vervuld heeft. »Het beginsel der monarchie (zegt het) is aldaar nog niet zoo sterk, de regten van het regerende geslacht zijn niet zoo onwederspreekbaar, de genegenheid des volks voor deszelfs voornaamste leden is niet zoo groot, dat zij zich vrijwillig in eene stelling moesten brengen. welke zelfs de oudste en hechtst gezetelde dynastie van Europa in minachting of gevaar zou kunnen brengen.

Het blad geeft toe, dat er regt tot begiftiging van de jongere leden des geslachts kunne bestaan; maar het vindt onstaatkundig dit te eischen van een weerbarstig land, bij eene, op soortgelijke aangelegenheden, karige en korselige kamer. Deze heeft reeds driemalen dusdanige aanvragen geweigerd, en zij zal, onder dezelfde omstandigheden, zich thans daartoe niet laten overhalen. Het is dus nadeelig voor de kroon, de aanvrage te doen. Het blad ontveinst niet, dat door hier te veel te willen doordrijven, Lodewijk Philips de toekomst van zijn geslacht in de waagschaal stelt. »Het vertoog in den *Moniteur* (zegt het) kan slechts aangemerkt worden als een zwaren slag en een voorwerp van groote bekommering voor de regerende familie in Frankrijk; het zal de veerkracht en de hoop versterken van de partij, die reeds om den jeugdigen pretendent is vereenigd en bovenal strekt het *om het vertrouwen te schokken van Frankrijk en van Europa in die behoedzaamheid, welke tot dus verre het plechtanker der regering van Lodewijk Philips is geweest.*"

De *Times* zegt, in deze met even veel waardigheid als ware hoogschatting van L. Phs. regering gestelde aanmerkingen, dat, behalve de thans bedoelde begiftiging, alles aan den vorst, zijne kinderen is gegeven, wat strekken kan om beide met het groote Fransche huisgezin te vereenzelvigen dat aan hem en hen zonder perk noch grens, al is toegestaan wat Frankrijk luistervolste monarchen hebben bezeten, en een inkomen, verre boven de magtigster onder hen. »In zijne hoedanigheid als Koning (gaat het blad voort) heeft hij Frankrijk met bekwaamheid geregeerd, het land wèl gediend; zijne belooning is in het land-zelf gelegen; het welvaren des lands is zijn welstand; zijn geslacht is deze erfgenaam van dien bloei en die bezittingen. Is het dus geraden of staatkundig, om zelfs den troon van een toekomstigen Koning der Franschen op het spel te zetten, om zich nu de geldelijke bedeeling van eenen overleden Hertog van Orleans te verschaffen?"

De *Times* eindigt met deze merkwaardige woorden, die voorzeker alle behartiging verdienen: »Indien, aan den eenen »kant, dit vertoog in het regeringsblad »ten doel had, om Frankrijk in te lichten »nopens de vorderingen en de behoeften »van het koninklijk geslacht, zoo vertrouwen wij, aan de andere zijde, dat de »ontvangst, welke dit stuk schijnt te zullen vinden, het Hoofd van het koninklijk geslacht zal inlichten nopens de gevaren en de hinderpalen, welke zijn ontwerp zullen vergezellen en tegenstaan."

FRANKRIJK.

PARIJS, 8 *Julij.*

In het dagblad *Le Presse* vindt men eene reeks belangrijke opmerkingen betreffende de finantiele gesteldheid van Frankrijk en het budget voor 1845 Met ieder jaar groeit de som der uitgaven voor de staatsdienst aan. Onder het keizerrijk verlangde men van de schatpligtigen 1450 frs. per minut, 87 500 fr per uur, 2 100 000 frs. per dag, 62 500 000 frs, per maand, 750 000.000 frs. per jaar. Onder de restauratie bereikte het budget van uitgaven een milliard, hetgeen 1935 frs. per minuut, 116,665 frs. per uur, 2 800,000 frs. per dag en 83 333 333⅓ frs. in de maand uitmaakte. Heden ten dage zijn die zelfde posten tot de volgende cijfers gestegen: 2900 frs. per minuut, 175 000 frs per uur, 4 200 000 frs per dag, 125 000 000 frs. per maand, 1 500 000,000 francs per jaar. — Met vergelijkingen en cijfers van dezen aard worden dwaalbegrippen verspreid, niet slechts bij het gros der bevolking, hetwelk zich ligtelijk laat blinddoeken, maar ook bij vele verstandige lieden, aanhangers der regering, die zich niet de moeite geven, om naar de oorzaken van het kolosale budget te zoeken, en die niet bedenken, dat tegenwoordig vele uitgaven gecentraliseerd zijn, welke onder het keizerrijk en de restauratie zulks niet waren. Het budget is het tuighuis, waaruit de partijen hunne beste wapenen trekken. Door aanvallen op het budget tracht de oppositie aan het gezag te komen. Het budget zal, indien men dit niet in tijds weet te voorkomen, tot smoorkussen worden, onder hetwelk de democratie het Koningschap zal verstikken. Overspannen budgets en ongelijk omgeslagen belastingen dragen het meeste bij tot ontwikkeling van den revolutionairen geest en tot verzwakking van het monarchaal beginsel. Hoe sterker het budget aangroeit, des te gemakkelijker valt het der kwalijk gezinde drukpers, zich de onwetendheid en het wantrouwen ten nutte te maken. Maar het aangroeijen van het budget der uitgaven is een noodwendig gevolg van de groote beweging in de openbare werken, die wel beter konde bestuurd worden, doch in geen geval mag gestremd worden.

In het jaar 1830 was *één* milliard toereikend voor de gewone staatsuitgaven; tegen het jaar 1850 zullen daartoe vermoedelijk *twee* milliards noodig zijn. Deze staat van van zaken vordert de ernstige overweging der regering. Deze geringste politieke crisis

zoude de financiën in verderf bregen, indien men voortging, den weg te bewandelen, op welken zij door duisternis en verwarring omringd zijn. Breekt een oorlog uit, dan nemen terstond de uitgaven toe, en de inkomsten verminderen; het staatsgezag lost zich op in zwakheid of willekeur. Het algemeene welzijn wordt gestremd, en het krediet verliest zijnen grondslag, de zekerheid. Het vertrouwen op het financie beheer hangt af van de mogelijkheid, om zich een helder inzigt van de laatsten en krachten van den staat te verschaffen. Kan men zeggen, dat deze voorwaarde in Frankrijk te vinden is? Hebben wij allen, die het budget goedstemmen, eene voldoende kennis aan de omstandigheden en betrekkingen, die hier het oordeel moeten regelen en bepalen? Is over het algemeen het budget door duidelijkheid en vereenvoudiging voor de belastingschuldigen verstaanbaar? Wij zouden op deze vragen niet toestemmend durven antwoorden.

ADVERTISSEMENTEN

(24733) ADMINISTRATEUREN der Plantaadje *Hamburg* in *Saramacca*, bieden bij inschrijving te koop aan:

Dertig vaten SUIKER.

Zullende de inschrijvings-billetten aangenomen worden tot Woensdag den 25sten dezer, ten kantore van de Gezworen Klerken en aldaar om 10 uren worden geopend.

Het hoogste bod goedgekeurd zijnde, zal de Suiker binnen *acht* dagen, voor risico van den Kooper, aan de stad worden gebragt

Paramaribo, den 20 September 1844

(24734) Ten gevolge van het overlijden van den Heer JOHN GARDNER, zullen de zaken van den Houtgrond *Berlijn* worden voortgezet door den ondergeteekende, die zich in de protectie van Heeren Eigenaren, Administrateuren en Ingezetenen aanbeveelt.

Paramaribo, den 18 September 1844.
WM. SHIELDS

(24735) De ondergeteekende zal op Woensdag en Donderdag den 25sten en 26sten dezer 's morgens ten 9 ure, door den Vendumeester M. A. KEIJSER, ten Pakhuize en voor rekening van den Boedel C. A. RICHTER, aan de *Watermolen Straat*, doen verkoopen:

Diverse GOEDEREN, als: Fijn Glaswerk, Lampen, Scheer- en Schrijfkistjes, Schoenwerk, Stukgoederen, waaronder mooi geborduurd Neteldoek, Winkel-Glazenkasten, Lessenaar en veel andere GOEDEREN meer.

Zullende de GOEDEREN van af heden tot den verkoopdag ter bezigtiging zijn.

Paramaribo, den 23 September 1844.
C. R. BERNER qq.

A SALOMONS, *Vendumeester*, zal *MORGEN* om *negen* uren verkoopen:

PROVISIEN en NIEUW *STUK GOEDEREN.* (24677)

Te Koop wordt gevraagd:

(24679) Een hecht en sterk *zes riems TENT-CORJAAL* of *BOOT*. — Diegeen, welke een dusdanig Vaartuig ter verkoop heeft, gelieve zich, tot nadere informatie, ter Drukkerij dezer Courant te adresseren.

Met toestemming van Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal.

Het GROOTSCHE BEWEGELIJKE *PANORAMA*, van *de bevrorene Aardstreken*; — van *het bestormen van Seringapatam*; — van *de slag van Trafalgar* van *negen verschillende Gezigten*; zal voor slechts eenige avonden geopend worden, op Dingsdag avond den 24sten September 1844, in het locaal boven 's Lands Waag. De Vertooning worden door Muzijk verzeld, en van elk naderend gezigt, eene verklaring in het Engelsch gegeven. De Prijzen der Zitplaatsen zijn: *1ste Rang f 4.00* en *2de Rang f 2.00*; Kinderen betalen de *helft* der prijzen — Toegang ten *zeven-* en aanvang precies ten *half acht* ure, alle avonden (Zondags uitgezonderd).

Voor verdere bijzonderheden van elke Vertooning, zie men de *Affiches* van den Vertoondag. (24678)

De Spion.

I.

Terwijl Murat zich te Madrid bevond, had hij depeches aan Junot te verzenden. Zij waren van het grootste belang, maar alle wegen, die naar Lissabon geleidden, waren met guerrillas en bijzonder met die troepen bedekt, welke door de belangrijkste mannen van Spanje in die dagen aangevoerd werden, en die de armee van Castagnos vormde. Murat sprak over zijne verlegenheid met den baron von Stroganof, den Russischen gezant aan het Spaansche hof, die achter gebleven was. Men weet dat Rusland toenmaals met Frankrijk in vriendschappelijke betrekking stond. De baron zeide tot den groothertog van Berg dat niets ligter ware uit te voeren dan wat hij doen wilde: »de admiraal Siniawin ligt in de haven van Lissabon," sprak de gezant, »geef mij slechts den stoutsten van uwe Poolsche lanciers; en ik trek hem eene Russische uniform aan en geef hem een depeche voor den admiraal. Gij deelt hem de uwe mondelings mede, en alles zal goed gaan, ofschoon men hem tusschen hier en Lissabon ook twintig maal aanhoude, want de Insurgenten-armee wenscht te zeer onze onzijdigheid te behouden, dan dat zij zelve aanleiding tot eene breuk zou geven."

Murat was over dit middel verrukt, dat inderdaad vernuftig genoeg was uitgedacht. Hij droeg den commandant der Polen, Krasinski, op, om hem een jong, verstandig en moedig man te bezorgen. Twee dagen daarna bragt de chef een jongeling van zijn corps tot Murat, voor wien hij met zijn hoofd borg stond. Hij heette Leckinski en telde slechts 18 jaren.

De groothertog was innig bewogen, toen hij een zoo jong mensch aan een zeker gevaar ging blootstellen; want indien men hem ontdekte, was zijn lot, de dood, gewis. Murat kon zich niet onthouden, den jongen Leckinski het gevaar af te malen, waaraan hij zich bloot gaf. De pool glimlachte en antwoordde hem eerbiedig: »uwe hoogheid hebbe slechts de goedheid mij de bevelen mee te deelen, en ik zal den last, waarmede gij mij wilt vereeren, zoo goed als mogelijk is, volbrengen."

De groothertog erkende de vastbeslotenheid des jongelings en gaf hem zijne instructie. De baron von Stroganof overhandigde hem zijne depeches voor den admiraal Siniawin, de Pool kreeg een russische uniform aan, en begaf zich op weg naar Portugal.

De weg was, zoo als bereids is aangemerkt met Spaansche troepen overdekt. De beide eerste dagen ging het regt goed, maar op den derden zag hij zich des namiddags door eenen hoop Spanjaards omringd, die hem zijne wapens afnamen en hem voor hunnen chef bragten. Tot geluk voor den jongen man was het Castagnos zelf.

Wie echter hier de bevelhebber zijn mogt, die hem in verhoor nam, Leckinski zag aanstonds in, dat hij een verloren man was, zoodra men in hem den Franschen soldaat herkende. Tegelijk was zijn besluit genomen, om geen enkel fransch woord over zijne lippen te laten gaan, en alleen russisch of duitsch te spreken, dat hij beide even goed verstond.

De woeste kreten, welke zij uitstieten, die hem voor Castagnos sleepten, verrieden hem het lot, dat men hem had toegedacht; en daarenboven had de schrikkelijke moord van den generaal René, onder de gruwelijkste martelingen eerst voor eenige weken plaats gehad, en was overgenoeg om het bloed in de aderen te doen stollen; want de dood op zich zelf verschrikt een moedig hart niet; maar hem onder duldelooze folteringen te moeten ondergaan, is meer dan menschelijke kracht verdragen kan.

»Wie zijt gij?" vroeg Castagnos in de fransche taal, die hij zeer vloeijend sprak. L. zag den vrager aan, schudde met het hoofd, en antwoordde in het duitsch: »ik versta u niet." C. verstond hem, want hij sprak ook duitsch, doch scheen zich niet langer met het verhoor te willen ophouden, en deed eenen officier van zijn staf voorkomen, die het verder voortzette.

De jonge Pool antwoordde afwisselende in het duitsch en russisch, en nam zich wel in acht, om geen enkel fransch woord aan zijnen mond te laten ontglippen. Evenwel was het hem bang genoeg, want hij was van eene bloeddorstige menigte omringd, die met onstuimig ongeduld slechts op de uitspraak; dat hij schuldig, d. i. een Franschman was, wachtte, ten einde over hem heen te vallen en hem te vermoorden.

De opschudding werd inderdaad zoo groot, dat de generaal zelf ze niet meer beheerschen konde, en wel door een toeval, dat over den ongelukkigen een net trok, waaruit hem geen uitkomst mogelijk scheen. Een adjudant van Castagnos, een fanatiek patriot, zoo als er in de Spaanschen krijg bij duizenden waren en die zich reeds bij den aanvang in het nadeel van L. verklaard en hem een Franschen spion genoemd had, kwam in de zaal, waar het verhoor gehouden werd, en geleidde aan zijnen arm eenen boer, met een hoogen hoed met een bruine veder op het hoofd. De officier baande zich eenen weg door de menigte, plaatste den boer voor den Pool en sprak: »zie eens dezen man goed aan, en zeg of het waar is, dat hij een Duitscher, een Rus is; 't is een spion, ik zweer het bij mijne zaligheid," voegde hij er bij en stampte met zijn voet op den grond.

Ondertusschen beschouwde de boer den jongen Pool met opmerkzaamheid, doch het onderzoek duurde niet lang, naauwelijks had hij eenige blikken op hem geworpen, of zijn oog werd verhelderd en vonkelde van haat; »'t is een Franschman, 't is een Franschman" riep hij uit in de handen klappende; »want verhaalde hij, voor eenige weken was ik in Madrid, en ik herken dezen man, hij was het die mij mijne fourage ontnam en er mij een recu voor in de plaats gaf. Toen wij hem pakten, zeide ik voort tot mijne kameraden: dit is de Fransche officier, aan wien ik mij stroo afgeleverd heb."

Het was zoo. Castagnos zag waarschijnlijk de waarheid in, maar hij was een edelmoedige vijand en wilde niet door bloed het gebouw der Spaansche vrijheid optrekken, dat ook schooner en duurzamer zoude zijn gevestigd, indien mannen als bij en La Romana en Palafox en eenige andere alleen het beleid van zaken in handen hadden gehad. Hij zag wel, dat het jonge mensch geen Rus zijn kon, maar hij vreesde voor de buitensporigheden, waaraan men zich over zou geven, indien men in hem eenen Franschman herkende. Hij sloeg voor hem zijnen weg te laten vervorderen, want L. bleef er bij, dat hij geen woord fransch verstond.

Bij het eerste woord echter, dat de generaal liet hooren, verhieven zich honderd stemmen, en hij hoorde reeds het woord »verrader" uitspreken. Hij kon niet meer aan verschooning denken. »Maar wilt gij u aan eene breuk met Rusland blootstellen, welks onzijdigheid wij zoo dringend begeren?" — »Neen," antwoordden de officieren, maar vergun ons slechts, dat wij hem op den proef zetten.

Te PARAMARIBO, bij J. J. ENGELBRECHT.